

De geschiedenis van het houtproductiebeleid van onze overheid in de laatste decennia is gekenmerkt door chaos. Dat is triest en weinig stimulerend. Dat is een brevet van onvermogen voor de overheid en een slechte zaak voor de houtbranche, maar ook een morele rem op iedere kritiek op de houtoogst in andere landen.

In zijn recente 'Nota natuur, bos en landschap in de 21e eeuw' heeft het ministerie van LNV een houtproductiebeleid afgezworen. Het einde van, nogmaals, een chaotisch beleid. Laten we de ontwikkelingen rond dat beleid nog eens op een rijtje zetten.

Een motie Braams-Van der Linde bij de behandeling van de begroting 1980 van EZ in de Tweede Kamer, is de aanzet geweest tot een regeringsbeleid, gericht op verhoging van onze houtproductie. Dit beleid is opgenomen in het Meerjarenplan Bosbouw van 1986 en bevestigd in het Bosbeleidsplan van 1993.

'Het rijksbeleid voorziet in een verhoging van de eigen voorziening van Nederland met hout en houtproducten tot 17% in het begin van de volgende eeuw en tot 25% medio volgende eeuw'

Geen beleid of wanbeleid?

(Bosbeleidsplan). Een fikse verhoging!

Er was wél een verschil tussen de twee beleidsplannen. Ging het Meerjarenplan nog uit van een drastische uitbreiding van het areaal douglas, onmisbaar voor de productieverhoging, het Bosbeleidsplan liet dat besluit vallen. Men vond in nieuwe gegevens over de bijgroei in het Nederlandse bos aanleiding om uitbreiding van de productiecapaciteit van het huidige bosareaal overbodig te achten. Men had echter verkeerd gerekend, niet rekening gehouden met een beperking van het productieve bosareaal (mede door de 18 tot 25% bos met accent natuur) noch met de harde werkelijkheid dat gemiddeld niet meer dan 70 à 75% van de bijgroei in een land werkelijk tot houtproducten wordt verwerkt.

Er was ook overeenkomst tussen de twee plannen: Het overheidsbeleid zou worden gericht op een drastische uitbreiding van het bosareaal, in belangrijke mate ook voor de houtvoorziening. Maar wat zegt de recente nota nu in één van zijn zeldzame passages over bos?

'De bestaande nationale productiedoelstelling voor hout wordt losgelaten, mede gelet op de Europese context. Wel zal het kabinet in tenminste 70% van het bosareaal de condities waarborgen die duurzame houtproductie mogelijk maken op tenminste hetzelfde niveau als de afgelopen jaren.'

Hiermee worden korte metten gemaakt met een positief gericht beleid van de overheid, hoewel nog maar nauwelijks van de grond gekomen door een volstrekt ontoereikende uitvoering van haar plannen. Want het nieu-

we beleid zal uiteindelijk geen stijging maar een *structurele* achteruitgang in dekking van onze houtbehoefte tot gevolg hebben. Dit temeer omdat bos met inheemse boomsoorten, meestal minder productief, door het subsidiebeleid wordt bevoordeeld. De verwijzing naar de Europese context wekt verbazing. Denkt men te kunnen profiteren van wat elders wél wordt gedaan?

En wat bedoelt de regering met de zo bemoedigend klinkende mededeling dat ze in een groot deel van het bosareaal de condities voor een duurzame houtproductie wil *waarborgen*? Dat is nogal wat! Hoe gaat ze dat doen? Haar huidige subsidiesysteem waarborgt eerder het omgekeerde! En het gebrek aan uitvoering van haar productiebeleid, dat voorheen nog wél op de overheidsagenda stond, schept de vrees dat de nu toegezegde waarborg weer een losse flodder is. En dat is dan de zoveelste. En de beloofde uitbreiding van het bosareaal dan? *'Het rijk zal niet meer specifiek sturen op de totstandkoming van bos buiten de Ecologische Hoofdstructuur, maar doet dat op hoogwaardig 'groen' bij de stad'*, aldus de nieuwe koers. Welnu, zowel in de EHS als in recreatiebos zal houtoogst van ondergeschikt belang zijn.

Soms werkt het effect van besluiten vér over een generatie en haar belangen heen. Dat is zeker het geval bij omvang en samenstelling en dus toekomstmogelijkheden van het bos. En dan dient de overheid een duidelijke en consistente koers te varen. En niet te zwalken. Want dat is erger dan 'geen beleid', het is wanbeleid.